

راهنمای رنگ آمیزی ، رویت و گزارش لامهای بررسی اسید فست

با سلام خدمت همکاران گرامی و آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون، راهنمای دیدن و گزارش لامهای اسیدفست به شرح زیر به همراه راهکارهای ضمیمه ارائه می گردد. رفرانس اطلاعات حاضر از آخرین دستورالعمل آزمایشگاه فرا ملی سوئد که به دستورالعملهای CDC, WHO, IUATLD اقتباس شده است به پیوست ارسال می گردد دلایل احتمالی که باعث بروز عدم انطباق مازور یا مینور در گزارش آزمایشگاهها می گردد و گزارش نتایج منفی یا مثبت کاذب توسط آزمایشگاه را شامل می شود :

الف - عدم آشنائی و گذراندن دوره آموزشی توسط کارشناس آزمایشگاه جهت دیدن لامهای اسید فست :

دیدن و گزارش لام اسید فست علاوه بر دقت و حوصله زیاد دارای موارد ریزی است که به چند نکته آن اشاره می شود :

۱. کارشناس لازم است ابتدا اگر لام رنگ نشده ارسال شده باشد با در نظر گرفتن تمامی نکات دستورالعمل (تهیه رنگ مناسب و کنترل کیفی شده (غلظت فوشین به اندازه ای باید باشد که پس از ریختن روی لام گستره نمونه در زیر آن دیده نشود)، رنگ آمیزی مطابق دستورالعمل یعنی حرارت دادن فوشین تا جائیکه بخار لاینقطع از آن خارج شود که اصطلاحاً بخار دم روباهی گفته می شود (نباید فوشین روی لام بجوشد زیرا کریستال فوشین ظاهر می گردد که شباهت زیادی به باسیل اسید فست دارد) و صبر نمودن تا مدت ۱۰ دقیقه تا خنک شدن کامل فوشین، استفاده از اسید الکل ۳٪ تازه تهیه شده و رنگ بری دو مرحله ای لام هر کدام بمدت ۱،۵ دقیقه و مجموع سه دقیقه و در نهایت رنگ زمینه متیلن بلو بمدت کمتر از یک دقیقه) لام را رنگ آمیزی و در میکروسکوپ سالمی که در پائین توضیح داده شد رویت و گزارش نماید.

۲. اگر لام رنگ شده بعنوان لام مهارت آزمائی دست کارشناس آزمایشگاه رسیده باشد لازم است بصورت منظم از یک گوشه لام شروع به دیدن لام نماید و فیلهای خلوت یعنی بدون سلول را در شمارش خود دخالت ندهد

۳. گزارش لام اسیدفست بر حسب ۱۰۰ میدان میکروسکوپی تعریف شده است ولی لام استاندارد تهیه شده حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ میدان میکروسکوپی است لازم است کارشناس محترم تمامی لام را با حوصله رویت و در نهایت گزارش را بر اساس ۱۰۰ میدان میکروسکوپی مطابق جدول مصوب سازمان بهداشت جهانی (منفی {عدم مشاهده باسیل} ، تعداد ۹-۱ باسیل در ۱۰۰ میدان میکروسکوپی {تعداد باسیل مشاهده شده}، تعداد ۹۹-۱۰ باسیل در ۱۰۰ میدان میکروسکوپی {+} ، تعداد ۹-۱ باسیل در هر میدان میکروسکوپی {++} و تعداد بیشتر از ۱۰ باسیل در هر میدان {+++} ثبت نماید . در اینصورت اشکالاتی که در درجه بندی لامها به وجود می آید قابل حل بوده و صحت پاسخ تایید می گردد.

۴. دیدن توده ای از باسیل یا همان کلامپس اسید فست که باسیلهای غیر قابل شمارش داشته باشد نباید در گزارش ما خلل ایجاد کند و صحیح این است که باسیلهای تک، دوتائی یا قابل شمارش محاسبه گردد.

ب - احتمال نور ضعیف / عدسی مات یا مخدوش / اشکال در کندانسور یا دیافراگم مربوط به میکروسکوپ آزمایشگاه:

در نور کم میکروسکوپ رنگ باسیلها بصورت تیره دیده شده و با رنگ زمینه لام که متیلن بلو می باشد قابل تشخیص و تمایز نمی گردد. همچنین عدسی مخدوش و یا مات وضوح تصویر را کم و باعث عدم تشخیص می گردد.

در هنگام دیدن لامهای اسیدفست حتما کندانسور به بالاترین سطح خود یعنی چسبیده به صفحه قرار گیری لام برده شده و دیافراگم بطور کامل باز گردد تا امکان تمایز رنگهای قرمز و آبی برای کاربر آسان گردد و وضوح تصویر کامل گردد حتما از روغن ایمرسیون شفاف استفاده شود زیرا روغنهای مات علاوه بر آسیب به عدسی میکروسکوپ باعث عدم وضوح کامل تصویر شده و کاربر را دچار خطا می نماید. "امید است با تشخیص بموقع بیماران مبتلا به سل در راستای اهداف برنامه حذف سل قدمهای راسخی برداریم."